

Sygn. akt IV CSK 369/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa B. B. i J. B.
przeciwko J. G. i D. G.
o zaniechanie imisji,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Okręgowego w B.
z dnia 22 lutego 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2) zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powodów solidarnie kwotę 240,- (dwieście czterdzieści) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwani D. i J. G. złożyli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w B. z dnia 22 lutego 2016 r., którym zmieniono wyrok Sądu Rejonowego w B. z dnia 14 lipca 2015 r., oddalającego powództwo B. i J. B. o zaniechanie immisji, w ten sposób, że nakazano pozwany, aby zaniechali naruszania nieruchomości, położonej w R. (J.), stanowiącej własność powodów poprzez zakazanie w okresie od 1 grudnia do 30 września każdego roku prowadzenia suszenia zbóż, w tym kukurydzy, bez zainstalowania do kolumny suszarni zespołu aspiracji oraz oddalono apelację powodów w pozostałym zakresie.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. – skargę kasacyjną w aspekcie jej dopuszczalności, zważył:

Wymogiem formalnym skargi kasacyjnej jest wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Prawidłowość wypełnienia tego obowiązku podlega kontroli sądu drugiej instancji i Sądu Najwyższego, które mogą weryfikować prawidłowość wyliczenia na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, nie publ., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, nie publ., z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, Nr 1, poz. 11). Sprawdzenie takie jest niezbędne w szczególności wówczas, gdy z okoliczności sprawy wynika, że skarżący w celu obejścia przepisów procesowych instrumentalnie zmierza do obejścia przepisów wyznaczających dopuszczalność skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2006 r., III CZ 89/06, nie publ.). Zasadą jest, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną nie może przewyższać wartości przedmiotu sporu, ani wartości przedmiotu zaskarżenia w postępowaniu apelacyjnym, a wyjątki od niej na ogół dotyczą rozszerzenia powództwa oraz zasądzenia ponad żądanie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2002 r., II UZ 11/02, OSNP-wkł. 2002, nr 17, poz. 7).

Zakres zaskarżenia został oznaczony w skardze jako punkt I lit. a (zmiana polegająca na uwzględnieniu powództwa w części), b i c (koszty postępowania

przed sądem pierwszej instancji) oraz punkt III (koszty postępowania apelacyjnego) wyroku sądu drugiej instancji. Adekwatnie do niego sformułowany wniosek kasacyjny zmierza do uchylenia orzeczenia w tym zakresie i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazano kwotę 73.800 zł, podnosząc w uzasadnieniu, że jest to kwota odpowiadająca wartości urządzenia „zespół aspiracji”, a skoro zakres zaskarżenia stron w obecnym postępowaniu byłby „radykalnie inny”, to nie jest wiążąca wartość przedmiotu zaskarżenia podana przez powodów w apelacji. Pozwani twierdzą przy tym, że „kwota ta stanowi wartość, którą strona pozwana musi uiścić, ażeby wykonać zobowiązanie nałożone zaskarżonym wyrokiem”. W pozwie i apelacji powodowie oznaczyli wartość przedmiotu sporu (zaskarżenia) kwotą 1.500 zł, w odpowiedzi na wezwanie sądu precyzując, że wartość naruszeń wynikających z emisji pyłów wynosi 1.000 zł, a emisji odpadów 500 zł.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego (por. postanowienia z dnia 6 listopada 2014 r., II CZ 64/14, OSNC-ZD 2016, nr 1, poz. 10 i z dnia 28 stycznia 2015 r., II CZ 87/14, nie publ.) sprawy o zaniechanie immisji z nieruchomości sąsiedniej, w których są dochodzone roszczenia z art. 144 w zw. z art. 222 § 2 k.c. są sprawami o prawa majątkowe. Rozpoznawane są wówczas bowiem powództwa realizujące prawnorzeczowe roszczenia właścicieli nieruchomości o zakazanie naruszeń. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Bezpodstawnie skarżący twierdzą, że wartość przedmiotu zaskarżenia powinna być ustalona zgodnie z ich indywidualnym interesem majątkowym wyrażającym się ceną oznaczonego urządzenia. Istotą orzeczenia było bowiem rozstrzygnięcie zakazowe, a nie nakazowe. Innymi słowy zgodnie z nim pozwani mogą prowadzić działalność w zakresie suszenia zbóż, w tym kukurydzy, w okresie od 1 października do 30 listopada każdego roku bez ograniczeń, a gdyby chcieli ją kontynuować w innym okresie to powinni spełnić warunek zainstalowania do kolumny suszarni zespołu aspiracji.

Konsekwentnie wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 1500 zł, co czyni wniesioną skargę niedopuszczalną. Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie

art. 398⁶ § 3 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną, o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygając na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat adwokackie).

aj

l.n